

समृद्ध समाज

SAMRIDDHA SAMAJ NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

वर्ष १६ अङ्क- ८८ २०८१ फागुन ८ गते आइबार 16 February 2025, Sunday - पृष्ठ ८ मूल्य रु. ५/-

राष्ट्रिय सूचना आयोगका प्रमुख आयुक्त मन्नुहुन्छ,

सूचना दुरुपयोग गर्नेलाई दण्डित गर्छौं

राष्ट्रिय सूचना आयोगका प्रमुख आयुक्त डा. सुरेश आचार्य।

समाज संवाददाता

हेटौडा : राष्ट्रिय सूचना आयोगका प्रमुख आयुक्त डा. सुरेश आचार्यले सूचनाको हकको दुरुपयोग हुने गरी गलत नियतले सूचना माग्नेलाई आयोगले निरुत्साहित गर्ने बताउनुभएको छ। सूचना माग्ने नागरिकको अधिकार भए पनि गलत नियत राखेर सूचना माग्नेलाई निरुत्साहित गर्दै प्राप्त सूचनाको दुरुपयोग गर्नेलाई दण्डित गर्ने गरी आयोगले काम गर्ने उहाँले बताउनुभयो।

सूचनाको हकका लागि राष्ट्रिय अभियानले शनिवार हेटौडामा आयोजना गरेको सूचनाको हकको व्यवहारिक कार्यान्वयनमा सरोकारवालाको भूमिका विषयक बहसलाई सम्बोधन गर्नुहुँदै प्रमुख आयुक्त आचार्यले भन्नुभयो, "हामी आयोगमा नियुक्त भएको २ महिना मात्रै भएको छ। यसबीचमा हामीले केही अध्ययन, परामर्श गरेका छौं। चालु आर्थिक वर्षको साउनदेखि मंसिर २६ गतेसम्म सूचना उपलब्ध गराउनका लागि ७ सय ८२ वटा पुनरावेदन आदेश गरिएकोमा ७० प्रतिशत भन्दा बढी पुनरावेदन १० जनाको नाममा रहेको थियो। १६० वटा पुनरावेदन त ४ जनाको नाममा मात्रै गर्नुपर्नेछ। यसरी एउटै मान्छेले यतिधेरै सूचना किन माग्छ ?"

समग्रमा हेर्दा १० जना अभियन्ताका विषयमा अध्ययन गर्नुपर्ने भएको उहाँको भनाइ छ। यतिधेरै सूचना माग्नेलाई भयंकर अभियन्ता भन्ने कि सूचनाको खेती गरिरहेको छ भन्ने भन्दा आचार्यले प्रश्न गर्नुभयो। वास्तविक अभियन्तालाई निरुत्साहित गर्न खोजेको नभई अभियन्ता बढनामा हुनुहुन्छ भन्ने उद्देश्यसहित आयोगले काम गर्ने प्रमुख आयुक्त आचार्यले बताउनुभयो। सूचना माग्ने नाममा

अवका दिनमा पुरस्कृत गरे पनि नबस्ने बताउनुभयो।

'३९ वर्ष पत्रकारिता गरेर आएको हुँ। पत्रकारिताको धर्म बुझ्दछु। सूचनाको हकको पहिलो अभियन्ता नै मै हुँ। २०५६ सालमा नेपाल पत्रकार महासंघको सभापति हुँदै गर्दा पहिलो सूचनाको हकको पहिलो मस्यौदा मेरै नेतृत्वको महासंघले गरेको हो। त्यही मस्यौदामा टेकेर २०६४ मा कानून बनेको छ।' प्रमुख आयुक्त आचार्यले भन्नुभयो, 'अभियन्ताको कुरा बुझ्दछु। किन दिइरहेको छैन पनि बुझ्दछु। किन लिन सक्नुभएको छैन पनि बुझ्दछु।'

मधेश प्रदेशका एकजना अभियन्तालाई आयोगमै बोलाएर कुराकानी गरेको जानकारी दिनुहुँदै आचार्यले भन्नुभयो, 'संयोगले उहाँ पत्रकार हुनुहुँदो रहेछ। हरेक पालिकामा पत्रकारिता सप्टरीसम्मका पालिकामा एकै प्रकृतिका सूचना माग गर्नुभएको रहेछ। पुनरावेदन गर्ने क्रममा कसैलाई विपक्षी बनाउनुभयो, कसैलाई बनाउनुभएन। किन यसो गर्नुभयो भनेको कुरा मिल्थो छौडिदिँ भन्नुभयो। कुरा मिलाउने अभियन्ता हो तपाईं भन्थौं।' यो खालको सूचना माग्नेलाई सूचना दिन आयोग बनेको होइन भन्नुहुँदै गलत ढंगबाट सूचनाको हकको प्रयोग होस् र गलत ढंगबाट उठ्ने विषयलाई आयोगले संरक्षण गर्ने कुरा नहुने स्पष्ट पार्नुभयो।

आयोगले अवका दिनमा पक्ष र विपक्षलाई बोलाएर सुन्ने र इजलासको प्रक्रियालाई अझ बढी प्रभावकारी बनाउने उहाँले जानकारी दिनुभयो। सूचना माग्ने र दिने दुवै पक्षलाई इजलासमा बोलाएर भावभंगीलाई समेत बुझेर गलत नियतले सूचना माग्नेलाई निरुत्साहित गर्ने र सूचनाको दुरुपयोग गर्ने र सूचना नदिने अधिकारीलाई दण्डित गर्ने, सूचना दिन आवश्यक अवस्थामा सूचना पाउने वातावरण बनाउने प्रमुख आयुक्त आचार्यले बताउनुभयो। केही समयअघि लुम्बिनी प्रदेशका मुख्यमन्त्रीसँग हवाई भाडाको सूचना माग गर्ने अभियन्ताले मुख्यमन्त्री कार्यालयबाट प्राप्त सूचनाको समाचार बनेन। त्यही सूचनाको आधारमा अख्तियारले मुख्यमन्त्रीको कार्यालयलाई पत्र काटेको घटना उल्लेख गर्नुहुँदै सूचनाको दुरुपयोग हुन नहुने जिकिर गर्नुभयो। सूचना अभियन्ताहरूले मर्यादा कायम राख्नुपर्ने, व्यक्तिगत स्वार्थ भन्दा नागरिकको स्वार्थ हुनुपर्ने, नागरिकलाई सूचित र राज्यका लागि खबरदारी गर्नुपर्नेमा उहाँले जोड दिनुभएको छ।

परिवर्तनको संवाहक माओवादी नै हो : प्रचण्ड

समाज संवाददाता

बागमती : नेकपा माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष एवम् पूर्व प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहालले देश र जनताप्रति इमान्दार भएर परिवर्तनको संवाहक माओवादी नै हो भन्ने विषय प्रष्ट भएको बताउनुभएको छ। विगतमा माओवादीलाई अवमूल्यन गरेको नागरिकलाई महसुस भइरहेको उहाँले बताउनुभयो।

मकवानपुरको बागमती गाउँपालिकामा आयोजित कार्यक्रममा भेटघाट कार्यक्रममा बोल्नुहुँदै अध्यक्ष प्रचण्डले माओवादीप्रतिको विश्वास हवा

बढेको पनि दावी गर्नुभयो। सरकारमा वा सरकारबाट हटेपछिको नागरिक संवाद, अन्तरक्रियाबाट नागरिकले जे भन्यो त्यही गर्ने माओवादी नै रहेछ भन्ने अवस्था निर्माण भएको उहाँले बताउनुभयो। नागरिकले देशभर नै एकपटक माओवादीलाई विश्वास गरेको अवस्था रहेको प्रचण्डले बताउनुभयो।

'म गएको ठाउँमा नागरिकका लागि काम गर्ने माओवादी नै रहेछ भन्ने अवस्था अलिअलि होइन धेरै नै बढेको छ', प्रचण्डले भन्नुभयो, 'विचौलिया र भूमाफिया विरुद्ध

अभियान चलाउँदा नागरिकहरूमा थोरै आशा पलाएको छ। सोही कारणले माओवादी केन्द्रको लोकप्रियता बढेको हो। माओवादीप्रतिको लोकप्रियतालाई हालै सम्पन्न पत्रकार महासंघको निर्वाचनले पनि प्रष्ट बनाएको छ। माओवादीका लागि यो अवसर पनि हो। यो अवसर सधै पाइन्छ।'

उहाँका अनुसार आफू तेस्रो पटक प्रधानमन्त्री बन्दै गर्दा नागरिकप्रति उत्तरदायी भएर काम गर्नुपर्छ भन्ने अटोट लिएर सरकारमा गएको हो। रेकर्ड कायम गर्ने, माओवादी प्रतिको हस्तक्षेप विरुद्ध केही गर्ने संकल्पका कारण भ्रष्टाचार विरुद्धका अभियानहरू संचालन गरिएको उहाँको भनाइ छ। अध्यक्ष प्रचण्डले

माओवादी केन्द्र आगामी निर्वाचनमा कुनै पनि दलसँग गठबन्धन नगरी अघि बढ्ने तयारीमा रहेको जानकारी गराउनुभयो। आउने निर्वाचनमा जाँदा क्लिन स्विप गर्ने गरी तयारी गर्न उहाँले कार्यकर्तालाई निर्देशन दिनुभयो। सुशासनको दृष्टिकोणबाट ११ वटा स्थानीय तहमा माओवादी केन्द्रको राम्रो रहेको अध्यक्ष प्रचण्डको भनाइ छ। पार्टीमा नागरिकको आस्था बढेकाले कमि-कमजोरीलाई सुधार गर्दै विगतमा हारेका क्षेत्रमा जित्ने अवस्था बनिरहेको उहाँले बताउनुभयो।

हेटौंडा उपमहानगरलाई बालमैत्री घोषणाको आलोचना

जमुना तामाङ

हेटौंडा : मकवानपुरको हेटौंडा उपमहानगरपालिकालाई बिहीबार बालमैत्री घोषणा घोषणा गरिएको छ। निर्धारित ५१ वटा सूचक पूरा भएको भन्दै पालिकालाई बालमैत्री स्थानीय शासनयुक्त पालिका घोषणा गरिएको हो। तर, हेटौंडाबासीले भने घोषणा गर्न आवश्यक तयारी नै नपुगी घोषणाका लागि मात्र बालमैत्री घोषणा गरिएको भन्दै आलोचना गरेका छन्।

पछिल्लो ६ महिनामा हेटौंडा अस्पतालबाट २० वर्ष मुनिका एक सय २३ जना किशोरी आमा बनेका छन्। अपाङ्गता भएका बालबालिकाको विद्यालयमा पहुँच नै नभएको अवस्थामा बालमैत्री घोषणा कसरी हुन्छ भन्दै आलोचना गरिएको हो। अपाङ्ग सरोकार केन्द्र मकवानपुरका अध्यक्ष गणेशचन्द्र दवाडीले सयौंको संख्यामा रहेका अपाङ्गता भएका बालबालिका अझै विद्यालय बाहिर रहेको अवस्थामा बालमैत्री घोषणालाई घोषणाको रूपमा मात्र लिएको बताउनुभयो।

पयल नेपालकी अध्यक्ष सरिता लामिछानेले सबै विद्यालय अपाङ्गमैत्री नभएको र बिना अवरोध निर्धक्क भएर

प्याडसमेत लगाउने अवस्था किशोरीलाई नभएको बताउनुभयो। यतिमात्र होइन, समावेशी शिक्षा प्रत्याभूति नभइरहेको अवस्थामा कसरी बालमैत्री स्थानीय शासनयुक्त पालिका घोषणा भयो भन्दै प्रश्न गर्नुभयो। हेटौंडा-७ स्थित नवज्योति माध्यमिक विद्यालयका प्रधानाध्यापक विमल गौतमले बालमैत्री स्थानीय शासनयुक्त घोषणा भए पनि बालमैत्रीपूर्ण व्यवहारलाई कानुनी पक्ष सँगसँगै कार्यान्वयनमा ल्याउन जटिल रहेको बताउनुभयो। समाज र विद्यालयमा बालमैत्री व्यवहार नभएको केही घटना बाहिरिइरहेको अवस्थामा समाजमा चेतना फैलाउन जरुरी रहेको उहाँको भनाइ छ।

हेटौंडा उपमहानगर बालमैत्री घोषणा भइरहेको अवस्थामा हेटौंडा अस्पतालको लापरवाहीले मनहरीका २ महिने शिशुको बुधवार मृत्यु भएको छ। बाल सुरक्षाबारे कसैले आवाज नउठाएको भन्दै प्रतिनिधिसभा सदस्य दीपकबहादुर सिंहले घोषणा समारोहमै उपमहानगरलाई आवाज उठाउन आग्रह गर्नुभयो। घोषणा समारोहको अन्तिम समयसम्म बालबालिकालाई बस्ने समेत वातावरण नबनेको उहाँले उल्लेख गर्नुभयो। उहाँले बालमैत्री घोषणामा मात्र सीमित

हुने त होइन भन्दै चिन्ता व्यक्त गर्नुभयो। हेटौंडा अस्पतालमा साउन महिनामा २६ जना, भदौमा १९ जना र असोजमा १२ जना, कात्तिकमा २३ जना, मंसिरमा २२ जना र पुसमा २१ जना २० वर्षभन्दा कम उमेरका किशोरी आमा बनेका छन्। गरिबी र अशिक्षाका कारण मकवानपुरका ग्रामीण क्षेत्रमा अझै बालविवाह नरोकिनुले किशोरीहरू आमा बन्ने क्रम जारी छ। यतिमात्र होइन, प्रविधिको बढ्दो दुरुपयोगले अनलाइनमा बालबालिकाहरू असुरक्षित बन्दै गइरहेका छन्।

२०७९ सालको घरधुरी तथ्यांक संकलन सर्वेक्षणअनुसार हेटौंडा उपमहानगरपालिकामा १८ वर्ष मुनिका ५० हजार एक सय ९५ बालबालिका छन्। २६ हजार १ सय ४५ बालक र २४ हजार ५० बालिका रहेका छन्। तर, कति बालबालिका बालश्रममा संलग्न छन् र बालविवाहको यकिन तथ्यांकसमेत सार्वजनिक नगरी बालमैत्री स्थानीय शासनयुक्त पालिका घोषणा गरिनुले घोषणाका लागि मात्र गरेको आलोचना भएको हो। बालश्रमको अनुगमनका क्रममा उद्धार गरिएका बालश्रमिकको समेच उचित व्यवस्थापन गर्न सकिनेछैन।

|| विशेष आकर्षण ||
हेटौंडा आईडल
निर्माण व्यवसायी संघ मकवानपुरको आयोजनामा गरी मिति २०८१ फागुन ६ गतेदेखि १८ गतेसम्म हेटौंडा-१० टिसिएन चौर मा शोभो राष्ट्रिय निर्माण तथा व्यापार महोत्सव-२०८१ हुन गइरहेको छ। सोही अवसरमा हेटौंडा आईडल गायन प्रतियोगिता हुने भएकोले ईच्छुक नव गायकहरूले संघको कार्यालयमा सम्पर्क गरी रु. १००/- (रु. एकसय) को फारम सारि तपा एफप्रति फोटो सहित २०८१ फागुन २ गतेसम्म बुझाउन हुन अनुरोध गरिन्छ।
सम्पर्क :
निर्माण व्यवसायी संघ, मकवानपुर । हेटौंडा-१० सम्पर्क: ०५७-५२०८१, १८०८८०००८ (दिनेश)

CONSTRUCTION EXPO-2
देशी राष्ट्रिय निर्माण तथा ब्यापार महोत्सव-२०८१
फागुन २०८१ फागुन ६ गतेदेखि १८ गतेसम्म
स्थान : हेटौंडा-१०, टिसिएन चौर।
आयोजक : निर्माण व्यवसायी संघ, मकवानपुर । सम्पर्क: ०५७-५२०८१६

महोत्सवका आकर्षणहरू
निर्माण उपकरण तथा सामग्रीहरूको प्रदर्शनी एवम् विक्री।
वहुराष्ट्रिय कम्पनीहरूको उत्पादनको प्रदर्शनी एवम् विक्री।
सूचना प्रविधि प्रदर्शनी।
कृषि उत्पादनको प्रदर्शनी तथा कृषि प्रतियोगिता।
दैनिक राष्ट्रिय/स्थानीय कलाकारहरूको प्रस्तुती।
शैक्षिक, घरजग्गा, अटो तथा खाना महोत्सव।
मनोरञ्जनात्मक बाल उद्यान।
नविनतम उपकरणहरूको प्रदर्शनी।
नयाँ/नौलो प्रविधिको प्रदर्शनी।

